

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКИ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В 6 КЛАСІ

Ю. Б. Рибчинська, м. Новоград-Волинський, Житомирська обл.

ТЕМА. ПОДІЛЬНІСТЬ ЧИСЕЛ

1. Дільники натурального числа

Учитель пропонує учням уявити, як повільно ходить ведмідь, вайлуватو переступаючи з ноги на ногу; як бігає — швиденько і прямо пересувається вперед (дозволити школярам пробігти від своїх парт до дошки). Потім учитель називає певне число, після цього — кілька чисел. Якщо ці числа є дільниками заданого числа, то учні біжать кілька метрів, а якщо ні, то вони ідуть. (Учні виконують вправу 4–5 разів.)

2. Числа, кратні натуральному числу

Вихідне положення — сидячи за партою, руки нахрест на парті, голову опустити. Учитель називає деяке число. Учні піднімають голову, руки простягають уперед, якщо наступне назване учителем число кратне заданому, і руки — вгору, якщо ні. (Учні виконують вправу 4–6 разів у повільному темпі. Під час виконання вправи учням потрібно напружити м'язи, прогнутися в попереку, потягнутися за руками, приймаючи вихідне положення, розслабити м'язи.)

3. Парні й непарні числа

Учні, замруживши ліве око, правим «пишуть» непарні числа від 1 до 9. Замруживши праве око, учні лівим «пишуть» парні числа від 2 до 10.

4. Ознаки подільності на 2 і 5

Вихідне положення — сидячи за партою, руки на парті.

Учитель називає число. Учні руки тримають перед грудьми, лікті на рівні плечей, долонями вниз, якщо це число кратне 5, і руки витягують уперед, долонями всередину, якщо назване число кратне 2. (Учні виконують вправу 4–6 разів у середньому темпі. Тулуб учні тримають вертикально, дихають рівномірно, без затримок.)

5. Ознаки подільності на 3 і 10

Вихідне положення — сидячи за партою, руки до плечей. Учитель називає число. Учні руки витягують уперед, якщо назване число кратне 10, і руки в сторони, якщо це число кратне 3. (Учні виконують вправу 4–6 разів у середньому темпі. Руки згинають до плечей енергійно, плечі розводять так, щоб сходилися лопатки. Голову тримають рівно.)

6. Прості й складені числа

Вихідне положення — стоячи біля парти, ноги нарізно, руки за голову. Учитель називає число. Пружний нахил вправо, якщо число просте, або вліво, якщо число складене. Учні виконують вправу 3–4 рази в середньому темпі. Ноги не згинати.

7. Взаємно прості числа

Вихідне положення — сидячи за партою. Учитель називає пару чисел. Коли числа взаємно прості, учні простягають руки вперед, долонями вниз, пальці стиснуті в кулак. Коли ж ні — руки в сторони. Виконати до 6–8 стискань і опустити руки. Учні виконують вправу 4–6 разів у середньому темпі. Дихати довільно.

8. Найбільший дільник числа

Вихідне положення — сидячи за партою, голова опущена, руки за голову, пальці зчеплені, лікті опущені. Учитель називає число, а потім — кілька його дільників. Коли звучить найбільший дільник, учні виконують вправу. Піднімаючи голову, розводять лікті й вигинаються (вдих), розслаблюючи м'язи, потім повертаються у вихідне положення (видих). Учні виконують вправу 4–6 разів.

9. Найменше кратне числа

Вихідне положення — сидячи за партою, руки нахрест на парті, голову опустити. Учитель називає число. Потім він називає підряд кілька чисел.

НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ

Учні піднімають голову і витягують руки вперед, якщо наступне назване учителем число найменше кратно заданому. Потім вигинаються, дивляться на руки (вдих); вихідне положення (видих). Учні виконують вправу 4–6 разів у повільному темпі. Виконуючи вправу, потрібно напружити м'язи, вигнутися в попереку, потягнутися за руками, приймаючи вихідне положення, розслабити м'язи.

ТЕМА. ЗВИЧАЙНІ ДРОБИ. ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЗВИЧАЙНИХ ДРОБІВ

1. Поняття звичайного дробу

Учні виходять із-за парт. Учитель або один із учнів називає числа. Коли звучить натуральне число, учні сплескують у долоні над головою, коли звичайний дріб — сплескують перед собою, а коли число нуль — справа або зліва.

Учні виконують вправу 6–8 разів.

2. Поняття звичайного дробу

Вихідне положення — сидячи за партою. Учні рисують очима звичайний дріб. Учні виконують вправу 6–8 разів.

3. Чисельник і знаменник звичайного дробу

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає звичайний дріб і запитує в учнів значення чисельника цього дробу. Учні у відповідь виконують відповідну кількість присідань. У такий спосіб відповідають на запитання про значення знаменника дробу.

Учні виконують вправу 3–4 рази.

4. Скорочення звичайних дробів

Вихідне положення — основна стійка. Учитель записує на дошці звичайний дріб і називає числа, на які його можна скоротити. Якщо назване число є дільником і чисельника, і знаменника, то учні піднімають руки вверх, а якщо ні — беруть в боки. Учні виконують вправу 2–3 рази.

5. Порівняння звичайних дробів

Вихідне положення — сидячи. Записати на дошці або спроектувати на екран кілька пар звичайних дробів. Запропонувати учням швидко покліпати очима, заплющити очі та посидіти спокійно, повільно рахуючи до 5. Розплющити очі. Учитель показує або називає пари дробів,

а учні очима показують, який із них більший. Учні виконують вправу 1–2 рази.

6. Зведення дробів до спільного знаменника

Учні сидять за партами. Учитель називає контрольну пару дробів, які треба звести до спільного знаменника. Потім він повільно називає числа. Якщо число є спільним знаменником заданих дробів, то учні нахиляють голову до грудей, а якщо ні, то торкаються потилицею спини. Учні виконують вправу 1–2 рази.

7. Правильні і неправильні дроби

Вихідне положення — сидячи. Учні витягують руки вперед. Учитель повільно називає дроби. Якщо він називає правильний дріб, то треба подивитися на кінчик лівої руки, якщо неправильний — правої руки.

8. Виділення цілої частини з неправильного дробу

На екран спроектовано вправи на виділення цілої частини з неправильного дробу. Учні сидять на стільцях. Якщо вправу виконано правильно, учні піднімають очі і дивляться на стелю, а коли неправильно, то опускають їх і дивляться на підлогу. Учні виконують вправу 5–6 разів.

9. Перетворення мішаного числа на неправильний дріб

На екран спроектовано вправи на перетворення мішаного числа на неправильний дріб. Учні сидять на стільцях. Якщо вправу виконано правильно, учні дивляться на дошку, а коли неправильно — заплющують очі.

Учні виконують вправу 3–4 рази в середньому темпі.

10. Мішані числа

Учні сидять за партами і рисують очима мішані числа, які називає учитель. Учні виконують вправу 4–5 разів.

ТЕМА. МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ ЗВИЧАЙНИХ ДРОБІВ

1. Перетворення звичайних дробів на десяткові

Вихідне положення — стати рівно, руки вниз. Учитель читає або пише на дошці звичайний дріб та його перетворення на десятковий

дріб. Якщо перетворення виконано правильно, то учні розводять руки в сторони, якщо ні — різко обнімають себе руками за плечі. Учні виконують вправу 3–4 рази.

2. Умова перетворення звичайних дробів на десяткові

Вихідне положення — стати рівно, руки вниз. Учитель називає звичайний дріб. Якщо цей дріб можна перетворити на скінченний десятковий, то учні розводять руки в сторони, якщо ні — присідають, обнявши руками коліна. Учні виконують вправу 3–4 рази.

3. Множення звичайних дробів

Вихідне положення — сидючи. На екран спроектовано кілька прикладів на множення звичайних дробів. Якщо множення виконано правильно, то учні вдихають повітря через ліву ніздрю, якщо ні — через праву (вдихнути носом — одна ніздря притиснута пальцем, видихнути ротом). Учні виконують вправу 3–4 рази.

4. Ділення звичайних дробів

Вихідне положення — основна стійка. На екран спроектовано кілька прикладів на ділення звичайних дробів. Якщо приклад виконано правильно, то учні схрещують руки на грудях, масажують спину вздовж ключиці з плавним переходом на плечі. Якщо ж приклад виконано неправильно, то — схрещують руки за головою, стискаючи пальці. Учні виконують вправу 3–4 рази.

5. Взаємно обернені числа

Учні піднімаються, відводять руки в боки долонями догори та уявляють, що в кожній руці лежить м'яч. Учитель називає пари чисел. Якщо це пари взаємно обернених чисел, то вони перекидають уявний м'яч з лівої руки на праву, якщо ж ні — з правої на ліву. Вправу учні виконують протягом 30–40 с.

6. Задачі на знаходження дробу від числа

Початкове положення — основна стійка, ноги нарізно, руки за голову. Учитель читає приклад на знаходження дробу від числа. Якщо вправу виконано правильно, то учні роблять кругові рухи тазом у лівий бік, якщо ні — кругові рухи тазом в інший бік. Учні виконують вправу 4–6 разів. Темп середній.

ТЕМА. ВІДНОШЕННЯ І ПРОПОРЦІЇ

1. Поняття пропорції

Вихідне положення — сидючи на стільці, руки вздовж тіла розслаблено.

Учитель демонструє на екрані кілька відношень. Якщо відношення є пропорцією, то учні нахиляють голови назад, якщо ж ні — нахиляють голови вперед. Учні виконують вправу повільно, спину тримають рівно, голову нахиляють якнайдалі. Учні виконують вправу 4–5 разів.

2. Крайні і середні члени пропорції

Вихідне положення — ноги на ширині плечей, руки в боки. Учитель демонструє на екрані або на дошці кілька відношень і називає крайні та середні члени пропорції. Якщо він називає крайні члени пропорції, то учні виконують кругові рухи руками вперед, а коли середні — назад. Учні виконують вправу 4–5 разів.

3. Основна властивість пропорції

Вихідне положення — сидючи на стільці, руки до плечей, лопатки з'єднати. Учитель записує чи демонструє на екрані кілька пропорцій та записану для них основну властивість пропорції. Якщо властивість записано правильно, то учні нахиляються вправо, якщо ні — нахил уліво. Учні виконують вправу 4–5 разів.

4. Знаходження невідомого члена пропорції

Вихідне положення — руки на плечі. Учитель записує на дошці кілька пропорцій, у яких один із членів є невідомим, та зачитує вираз для знаходження невідомого члена. Якщо вираз складено правильно, то учні, відставивши праву ногу назад на носок, руки піднімають угору, прогинаються, дивляться на кисті рук і повертаються у вихідне положення. Якщо вираз складено неправильно — вони виконують те саме, починаючи з лівої ноги. Учні виконують вправу 4–5 разів.

5. Пряма та обернена пропорційність

Вихідне положення — руки на поясі. Учитель пропонує учням приклади прямої та оберненої пропорційності. Якщо пропорційність пряма, то учні повертають тулуб наліво, руки в бік долонями вгору, потім повертаються у вихідне положення. Якщо пропорційність обернена — вони виконують те саме, але в інший бік. Учні виконують вправу 3–4 рази.

НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ

6. Задачі на пропорційний поділ

Вихідне положення — основна стійка. Учитель наводить приклади задач на пропорційний поділ. Учні лівою рукою пишуть перше число відношення, правою — друге, а присідають кількість разів, що дорівнює сумі цих чисел. Учні виконують вправу 3–4 рази.

ТЕМА. КОЛО, КРУГ**1. Коло**

Вихідне положення — основна стійка. Учні працюють у парі, показуючи пантоміму. Перший учень зображує руками коло. Другий «проводить» у ньому радіус, діаметр, хорду (що називає вчитель). Потім учні міняються ролями. Учні вправу виконують 3–4 рази.

2. Круг

Вихідне положення — основна стійка. Учні працюють у парі, показуючи пантоміму. Перший учень зображує руками круг. Другий «проводить» у ньому радіус, діаметр, хорду (що називає вчитель). Потім учні міняються ролями. Учні виконують вправу 3–4 рази.

3. Круговий сектор

Вихідне положення — основна стійка. Учитель говорить: «круговий сектор ліворуч, праворуч, вниз, над головою...». Учні показують цю фігуру за допомогою рук. Учні виконують вправу 4–5 разів.

4. Діаграми

Вихідне положення — основна стійка. Учні працюють у парі, показуючи пантоміму. За командою вчителя вони зображають різні види діаграм. Учні виконують вправу 3–4 рази.

5. Конус. Куля. Циліндр

Вихідне положення — основна стійка. Учні працюють, показуючи пантоміму. Учитель називає геометричні фігури «конус», «куля», «циліндр», а учні їх зображують. Учні виконують вправу 3–4 рази.

6. Перетворення відсотків на число

Вихідне положення — руки на поясі. Учитель пропонує учням приклади на перетворення відсотків на число. Якщо вправа виконана правильно, то учні повертають тулуб ліворуч,

руки в бік долонями вгору, потім повертаються у вихідне положення. Якщо неправильно — вони виконують те саме, але в інший бік. Учні виконують вправу 6–7 разів.

7. Перетворення чисел на відсотки

Вихідне положення — основна стійка. Учитель пропонує учням приклади на перетворення чисел на відсотки. Якщо вправа виконана правильно, то учні піднімають вперед праву ногу, зігнувши в коліні. Руками притискують коліно до грудей і повертаються у вихідне положення. Якщо вправа виконана неправильно — те саме, починаючи з лівої ноги. Учні виконують вправу 3–4 рази.

ТЕМА. РАЦІОНАЛЬНІ ЧИСЛА**1. Раціональні числа**

Вихідне положення — основна стійка. Коли вчитель називає додатне число, учні нахиляють тулуб уперед, а коли від'ємне — назад. Учні виконують вправу 4–5 разів.

2. Раціональні числа

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає додатні і від'ємні числа, а учні руками показують, де вони розміщені на координатній прямій (праворуч чи ліворуч). Учні виконують вправу 8–10 разів.

3. Модуль числа

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає числа та їх модулі. Якщо модуль обчислено правильно, то учні нахиляють тулуб вправо, якщо ні — вліво. Учні виконують вправу 8–10 разів.

4. Порівняння від'ємних чисел

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пари від'ємних чисел. Учні нахиляють тулуб у той бік, де на координатній прямій розміщене більше число. Учні виконують вправу 8–10 разів.

5. Порівняння додатних та від'ємних чисел

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пари від'ємних та додатних чисел. Учні нахиляють тулуб у той бік, де на координатній прямій розміщене більше число. Учні виконують вправу 8–10 разів.

6. Порівняння раціональних чисел

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пари від'ємних, додатних чисел та чисел 0 . Учні нахиляють тулуб у той бік, де на координатній прямій розміщене більше число. Учні виконують вправу 8–10 разів.

7. Порівняння додатних чисел

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пари додатних чисел. Учні нахиляють тулуб у той бік, де розміщене більше число. Учні виконують вправу 8–10 разів.

ТЕМА. ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ РАЦІОНАЛЬНИХ ЧИСЕЛ**1. Додавання від'ємних чисел**

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пари від'ємних чисел і учня, який має назвати результат їх суми. Якщо відповідь правильна, то учні піднімають руки вгору, якщо ні — опускають вниз. Учні виконують вправу 6–8 разів.

2. Додавання чисел із різними знаками

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пару з від'ємного та додатного чисел і учня, який має назвати результат їх суми. Якщо відповідь правильна, учні піднімають руки вгору, якщо ні — закладають їх за спину. Учні виконують вправу 6–8 разів.

3. Переставна властивість додавання

Вихідне положення — сидячи. На дошці записано приклади застосування переставної властивості додавання. Якщо властивість застосовано правильно, то учні лягають на парту, якщо ні — притуляють спину до спинки стільчика, заводячи руки за спинку. Учні виконують вправу 7–9 разів.

4. Сполучна властивість додавання

Вихідне положення — сидячи. На дошці записано приклади застосування сполучної властивості додавання. Якщо властивість застосовано правильно, то учні сплескують у долоні над головою, якщо ні — перед собою. Учні виконують вправу 7–9 разів.

5. Віднімання чисел з однаковими знаками

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пари від'ємних чисел і учня, який має назвати результат їх різниці. Якщо відповідь правильна, то учні присідають, якщо ні — сідають на стілець. Учні виконують вправу 6–8 разів.

6. Віднімання чисел із різними знаками

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пару з від'ємного та додатного чисел і учня, який має назвати результат їх різниці. Якщо відповідь правильна, то учні згинають у коліні праву ногу, якщо ні — ліву. Учні виконують вправу 4–6 разів.

7. Розкриття дужок, перед якими стоїть знак плюс

Вихідне положення — сидячи. На дошці записано приклади вправ на застосування правила розкриття дужок, перед якими стоїть знак плюс. Якщо дужки розкрито правильно, то учні відводять убік праву руку, якщо ні — ліву. Учні виконують вправу 6–8 разів.

8. Розкриття дужок, перед якими стоїть знак мінус

Вихідне положення — основна стійка. На дошці записано приклади вправ на застосування правила розкриття дужок, перед якими стоїть знак мінус. Якщо дужки розкрито правильно, то учні нахиляють тулуб уперед, якщо ні — назад. Учні виконують вправу 6–8 разів.

ТЕМА. МНОЖЕННЯ РАЦІОНАЛЬНИХ ЧИСЕЛ**1. Множення від'ємних чисел**

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пари від'ємних чисел і учня, який має назвати результат їх добутку. Якщо відповідь правильна, то учні піднімають праву руку вгору, якщо ні — ліву. Учні виконують вправу 6–8 разів.

2. Множення чисел із різними знаками

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пару з від'ємного та додатного чисел і учня, який має назвати результат їх добутку. Якщо відповідь правильна, то учні

НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ

повертають тулуб у праву сторону, якщо ні — у ліву. Учні виконують вправу 6–8 разів.

3. Переставна властивість множення

Вихідне положення — сидячи. На дошці записано приклади застосування переставної властивості множення раціональних чисел. Якщо властивість застосовано правильно, то учні сплескують у долоні перед собою, якщо ні — над головою. Учні виконують вправу 3–5 разів.

4. Сполучна властивість множення

Вихідне положення — сидячи. На дошці записано приклади застосування сполучної властивості множення раціональних чисел. Якщо властивість застосовано правильно, то учні потирають собі потилицю, якщо ні — вуха. Учні виконують вправу 3–5 разів.

5. Коефіцієнт буквеного виразу

Вихідне положення — основна стійка. На дошці записано приклади буквених виразів. Учитель пропонує учням назвати їх числові коефіцієнти. Якщо дитина називає коефіцієнт правильно, то учні піднімають руки над головою, якщо ні — різко обнімають себе руками за плечі. Учні виконують вправу 7 разів.

6. Розподільна властивість множення

Вихідне положення — сидячи. На дошці записано приклади застосування розподільної властивості множення раціональних чисел. Якщо властивість застосовано правильно, то учні вдихають і видихають повітря широко відкритим ротом, якщо ні — носом. Учні виконують вправу 4–5 разів.

7. Подібні доданки

Вихідне положення — сидячи. На дошці записано приклади многочленів. Учитель пропонує учням указати подібні доданки. Якщо доданки вказано правильно, то учні витягують праву руку вперед і дивляться на вказівний палець, якщо ні, то витягують ліву руку. Учні виконують вправу 4–5 разів.

8. Зведення подібних доданків

Вихідне положення — ноги на ширині плечей, руки вбоки.

На дошці записані приклади многочленів. Учитель пропонує звести в них подібні доданки. Якщо вправу виконано правильно, то учні виконують кругові рухи руками вперед, якщо ні — назад. Увесь час стежити за кінчиком великого пальця. Учні виконують вправу 3–4 рази.

9. Знаходження знаку добутку під час множення кількох множників із різними знаками

Вихідне положення — сісти на стілець. На дошці записані добутки, які складаються з кількох множників. Учитель називає знак кожного з добутків. Якщо вправу виконано правильно, то учні повинні замружити і відкрити очі, якщо ні — потерти вуха. Учні виконують вправу 3–4 рази в середньому темпі.

10. Властивості множення

Вихідне положення — сісти на стілець. На дошці записані властивості множення. Учитель пропонує учням перевірити правильність їх написання. Якщо вправу виконано правильно, то учні пишуть носом у повітрі слово «так», а якщо неправильно — слово «ні».

Учні виконують вправу в середньому темпі.

ТЕМА. ДІЛЕННЯ РАЦІОНАЛЬНИХ ЧИСЕЛ

1. Ділення від'ємних чисел

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пари від'ємних чисел і учня, який має назвати результат їх частки. Якщо відповідь правильна, то учні присідають один раз, якщо ні — два. Учні виконують вправу 3–8 рази.

2. Ділення чисел із різними знаками

Вихідне положення — основна стійка. Учитель називає пару з від'ємного та додатного чисел і учня, який має назвати результат їх частки. Якщо відповідь правильна, то учні нахилиють тулуб у правий бік, якщо ні — у лівий. Учні виконують вправу 3–4 рази.

3. Знаходження знаку частки кількох раціональних чисел

Вихідне положення — сісти на стілець. На дошці записані частки, які складаються з кількох чисел. Учитель пропонує учням знайти знак цих часток. Якщо вправу виконано правильно,

то учні повинні витягнути руки вперед, якщо ні — у боки. Учні виконують вправу 3–4 рази в середньому темпі.

4. Властивості ділення раціональних чисел

Вихідне положення — сісти на стілець. На дошці записані властивості ділення раціональних чисел. Учитель пропонує учням перевірити правильність їх написання. Якщо вправу виконано правильно, то учні пишуть витягнутою рукою в повітрі слово «так», а якщо неправильно — слово «ні». Учні виконують вправу в середньому темпі.

ТЕМА. РІВНЯННЯ

1. Поняття рівняння

Учитель записує на дошці різні математичні вирази. Діти сидять за партами. Учитель повільно зачитує вирази. Якщо зачитаний вираз є рівнянням, то діти нахиляються вліво, якщо ні, то — вправо.

2. Корінь рівняння

Вихідне положення — основна стійка. На екран спроектовано приклади простих рівнянь. Учитель називає число. Якщо це число є розв'язком наведеного рівняння, то учні простягають взяті в замок руки перед собою, якщо ж ні — вгору.

3. Знаходження невідомих компонентів у рівнянні

Вихідне положення — сидячи. На дошці записані приклади знаходження невідомого доданка. Учні виконують вправу в позі «кучера»: діти сідають на стільці, виправляють спину, прагнуть розслабити всі скелетні м'язи. Якщо доданок знайдено правильно, то вони нахиляються до спинки стільчика, а якщо ні — відхиляються від неї.

4. Знаходження невідомих компонентів у рівнянні

Вихідне положення — сидячи. На дошці записані приклади знаходження невідомого множника. Якщо множник знайдено правильно, то учні пишуть витягнутою рукою в повітрі праворуч слово «так», а якщо ні — ліворуч слово «ні».

5. Знаходження невідомих компонентів у рівнянні

Вихідне положення — сидячи. На дошці записані приклади знаходження невідомого зменшуваного. Якщо зменшуване знайдено правильно, то вони кивають головою слово «так», а якщо ні — слово «ні».

6. Знаходження невідомих компонентів у рівнянні

Вихідне положення — сидячи. На дошці записані приклади знаходження невідомого від'ємника. Діти повертаються один до одного. Якщо від'ємник знайдено правильно, то вони говорять один одному «правильно», а якщо ні — говорять «неправильно».

7. Знаходження невідомих компонентів у рівнянні

Вихідне положення — основна стійка. На дошці записані приклади знаходження невідомого дільника. Якщо дільник знайдено правильно, то діти виконують кругові ритмічні рухи рук за годинниковою стрілкою, а якщо ні — рухи проти годинникової стрілки.

8. Знаходження невідомих компонентів у рівнянні

Вихідне положення — сидячи. На дошці записані приклади знаходження невідомого діленого. Лікті зігнутих рук стоять на столі. Якщо ділене знайдено правильно, то права рука кладеться на стіл, а якщо ні — ліва.

9. Властивості рівнянь

Вихідне положення — основна стійка. На дошці записані приклади застосування властивостей рівнянь (перенесення доданків). У дітей руки зчеплені в замок перед грудьми. Якщо вправу виконано правильно, то учні витягують руки перед собою, а якщо ні — угору.

10. Алгоритм розв'язання лінійних рівнянь

Вихідне положення — сидячи. Учитель називає алгоритм розв'язання рівнянь. Якщо крок алгоритму названо правильно, то учні мають підняти руки догори долонями до себе, подивитись на них, опустити. Потрібно стежити, щоб руки не згинались у ліктях і не наближались одна до одної. Якщо крок названо неправильно — руки піднімають долонями від себе.